

J O N A T H A N
f r a n z e n
Javítások

EURÓPA
KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST, 2012

LASSAN, BIZONYTALAN LÉPTEKKEL KÖZELEDTEK a hosszú folyosón, Enid sántítva az operált csípője miatt, Alfred laza csuklóval kaszálva a levegőben, és akaratlanul is minden lépésnél odacsapva a talpát a repülőtér szőnyegborítású padlójára; mindketten a Nordic Pleasurelines válltáskáját hozták a kezükben, és minden figyelmüket az előttük elterülő padlóra összpontosították, de mindig csak a különösen veszélyes, háromlépésnyi távolságra. Mindenki, aki látta, hogyan kerülik a mellettük elrohanó, sötét hajú New York-iak tekintetét, vagy csak egy pillantást is vetett Alfred szalmakalapjára, vagy az Enid terebélyes csípőjén feszülő nadrág sárga szövetére, rögtön tudhatta róluk, hogy a közép-nyugatról jönnek, és hogy mennyire megvannak szeppenve. Chip Lambert szemében azonban, aki a biztonsági ellenőrzés kapuja mögött várt rájuk, ezek ketten igazi gyilkosok voltak.

Chip védekezően karba fonta a kezét, miközben az egyikkel a fülcimpájába illesztett vasszegecset húzkodta. Aztán megijedt, hogy a végén még ki találja tépni a fülcimpájából a szegecset – pedig a füle sose lenne képes annyi fájdalmat okozni, mint amekkora most ahhoz kellett volna, hogy uralkodni tudjon magán. A fémdetektoros kapu mögül nézte, ahogy egy azúrkék hajú lány gondjaiba veszi a szüleit, egy azúrkék hajú, egyetemista korú lány, egy nagyon kíváncsú idegen, kis ezüstkarikával a szemöldökében és az ajkában. Az jutott eszébe, hogy ha akár csak egy pillanatra is megdughatná ezt a lányt, akkor magabiztosan állhatna a szülei elé, ha pedig minden percben megdughatná egy pillanatra, amíg a szülei a városban vannak, akkor talán képes lenne túlélni a látogatásukat. Chip magas,

kisportolt férfi volt, a szeme körül szarkalábak, szalmasárga haja ritkuló; ha a lány észrevette volna, alighanem azt gondolja róla, hogy kissé öreg talán már ahhoz a bőrruhához, amit visel. Ahogy a lány elstetett mellette, Chip nagyot rántott a szegecsen, hogy ezzel egyensúlyozza afölötti fájdalmát, hogy ezennel örökre el is tűnt az életéből ez a lány, és hogy képes legyen az apjára összpontosítani a figyelmét, akinek mindjárt felderült az arca, amint észrevette, hogy a fia is ott van a sok idegen arc között. Alfred úgy vetette rá magát Chipre, mint a fuldokló, és úgy ragadta meg a kezét és csuklóját, mint egy feléje vetett kötelet. – Nahát! – mondta. – Nahát!

Enid bicegve jött utána. – Chip! – kiáltott fel –, mit műveltél a *füleddel*, fiacskám?

– Mama, papa – motyogta Chip, miközben azt remélte, hogy az azúrkék hajú lány már messzebb jár, semhogy hallja. – De jó, hogy itt vagytok.

Egyetlen háborgó gondolatra volt csak ideje a szülei Nordic Pleasurelines válltáskái láttán: vagy a Nordic Pleasurelines mindenkit megajándékozott ilyen válltáskával, aki befizetett egy sétahajókázásra, miáltal olcsó, két lábon járó reklámhoz jutott, vagy ezzel jelölték meg az utasaikat, hogy könnyebb legyen kiválogatni őket a beszállásnál, netán így próbáltak belopni valami csapatszellemet a társasutazásba; de persze az is lehet, hogy Enid és Alfred csak gondosan megőrizte a táskákat, melyeket egy korábbi Nordic Pleasurelines társasutazás alkalmával kapott, és valami rosszul értelmezett lojalitástól vezérelve a mostani hajóútra is elhozta őket, de bármiként is, Chipet mélységesen felháborította, hogy a szülei ilyen készséges reklámhordozói egy üzleti vállalkozásnak – aztán máris a vál-lára kapta a két táskát, és azt a terhet is engedelmesen magára vette, hogy most majd a La Guardia repülőtér, New York Cityt meg a saját életét, a ruháit és a testét is a szülei családodott szemén át kell majd néznie.

Most először tűnt fel neki, hogy milyen piszkos a repülőtér linóleumpadlója, aminthogy eddig észre se vette a bérgyilkos külsejű sofőröket, akik mindig valaki más nevét tartották a magasba, vagy hogy a mennyezetről egy lukból összegubancolódott drótok lógnak alá. Tisztán hallotta, hogy valaki azt mondja, „a kurva anyádat”. A csomagkiadó szint hatalmas üveglakái előtt két bengáliai egy lerobbant taxit tolt az úton az esőben, dühös dudálás közepette.

– Délután négyre a kikötőben kell lennünk – mondta Enid Chipnek. – És azt hiszem, addig még apád szeretné megnézni az íróasztalodat a *Wall Street Journal* szerkesztőségében. – Aztán fel-emelt hangon: – Al? Al? Hallasz?

Bár kissé már meggörnyedt a válla, Alfred még mindig impozáns férfi volt. Hófehér haja volt, sűrű és fényes, mint egy jeges-medve bundája, erős vállizmai pedig, melyekre Chip a gyerekkori náspángolásokból emlékezett, még mindig kitöltötték a szürke tweed sportzakó ujjait.

– Al, nem azt mondtad, hogy meg akarod nézni Chip munkahelyét? – kiabálta Enid.

Alfred a fejét rázta. – Arra most nincs idő.

A csomagkiadó futószalagja üresen járt körbe-körbe.

– Bevetted az orvosságodat? – kérdezte Enid.

– Igen – felelte Alfred. Lehunyta a szemét, és lassan ismételte magában: – Bevettem az orvosságot. Bevettem az orvosságot. Bevettem az orvosságot.

– Tudod, dr. Hedgpeth írt neki most valami új orvosságot – magyarázta Enid Chipnek, aki egészen biztos volt benne, hogy az apja egy szóval sem mondta, hogy szeretné megnézni az ő irodáját. Mivel pedig Chipnek az égvilágon semmi köze sem volt a *Wall Street Journal*-hoz – ugyanis a kiadványt, melynek fizetetlen munkatársa volt, valójában *Warren Street Journal*-nak hívták (alcíme szerint: *Transzgresszív művészeti folyóirat*); továbbá nemrégén fejezett be egy forgatókönyvet, miközben részmunkaidőben korrektor volt a Bragg Knuter & Speigh nevű jogi kiadónál immár majdnem két éve, amióta kirúgták a D.-i Egyetem Szövegtörténeti Tanszékének adjunktusi állásából egy hallgatónóval kapcsolatos visszaélése miatt, amiből éppen csak hogy nem lett bírósági ügy, és ami, bár erről a szülei sosem szereztek tudomást, véget vetett sikerei sorozatának, melyekkel az anyja otthon, St. Jude-ban elhenceggetett; a szüleinek azt mondta, azért hagyta abba a tanítást, mert írói pályára akar lépni, aztán, amikor nem is olyan régen az anyja a részletekről faggatta, megemlítette neki a *Warren Street Journal*-t, aminek a nevét az anyja természetesen félrehallotta, és azonnal szétkürtölte a hírt barátnői, Esther Root, Bea Meisner, Mary Beth Schumpert között, és bár havonta rendszeresen hazatelefonált, tehát már bőven lett volna alkalma tisztázni a félreértést, Chip mégis inkább tovább táplálta

szüleiben a tévedést; pedig időközben csak tovább bonyolódott a helyzet, nemcsak azért, mert a *Wall Street Journal* St. Jude-ban is kapható volt, az anyja viszont soha egy szóval sem említette, hogy hiába kereste a lapban fia írásait (vagyis a lelke mélyén pontosan tudta, hogy a fia nem szokott írni a *Wall Street Journal*-ba), hanem azért is, mert a „Garniszállók dicsérete” meg „A házasságtörés előnyei” és más hasonló címeken megjelenő írások szerzője éppenséggel arra törekedett, hogy az anyja ne veszítse el azt az illúzióját, hogy a *Warren Street Journal* olyan folyóirat, amely leleplező cikkeket közöl, továbbá már harminckilenc éves volt, és a szüleit okolta, amiért olyan ember lett belőle, amilyen lett – nagy megkönnyebbülés volt a számára, amikor az anyja témát váltott.

– A reszketés sokat javult – folytatta Enid halkán, hogy Alfred ne hallja. – A szer egyetlen mellékhatása, hogy *esetleg* hallucinálni fog.

– Ez elég aggasztón hangzik – mondta Chip.

– Dr. Hedgpath azt mondja, hogy egyáltalán nem súlyos az állapota, és gyógyszerekkel szinte teljesen kézben tartható.

Alfred a csomagkiadó hodályban nézelődött, miközben sápadt utasok a futószalag melletti pozíciókra vadásztak. A linóleumpadlón egymást keresztező lábnyomok tömege, szürkék a mocsoktól, amit az eső mosott ki a levegőből. A világítás színe mint a hányinger. – New York City! – szólalt meg Alfred.

Enid gyanakodva nézegette Chip nadrágját. – Ez ugye *nem* bőr?

– De igen.

– És hogy lehet ezt kimosni?

– Anya, ez bőr. Olyan, mint a saját bőröm.

– Legkésőbb négyre a kikötőben kell lennünk – mondta Enid.

A csomagkiadó felbőfögött néhány bőröndöt.

– Segíts már, Chip – mondta az apja.

Chip kitántorgott a szeles esőbe a szülei négy bőröndje alatt roskadozva. Alfred olyan elszánt igyekezettel csoszogott utána, mint aki tudja, hogy ha egyszer meg kell állnia, nem tud majd újra elindulni. Enid lemaradt kissé, mert fájt a csípője. Egy kicsit meghízott, amióta Chip nem látta, és mintha össze is ment volna valamelyest. Enid világéletében csinos asszony volt, Chip szemében azonban annyira csak az anyja volt, és semmi más, hogy még amikor szemtől szemben állt vele, akkor sem tudta, hogy milyen is tulajdonképpen.

– Mi ez a micsoda... vas? – kérdezte Alfred, miközben lassan araszoltak előre a taxira várakozó sorban.

– Igen – mondta Chip, és megfogta a fülcimpáját.

– Úgy néz ki, mint egy régi negyedcollos szegecs.

– Tudom.

– És hogyan teszed fel? Kalapáccsal?

– Előre megkalapálják – mondta Chip.

Alfred felszisszent, és halkán füttyentett hozzá.

– Az a neve a társasutazásnak, hogy „Színpompás ős” – mondta Enid, miután beszálltak egy sárga taxiba, és már Queensben jártak. – Felhajózunk Québecig, aztán visszafelé kiélvezzük az őszi lombok színpompáját. Apád annyira élvezte a múltkori utat is. Ugye, Al? Nagyon jól érezted magad a hajón, nem igaz, Al?

Vadul verte az eső az East River rakpartjának klinkertéglás támfalait. Chip jobban szerette volna, ha süt a nap, tisztán kivehető a New York-i látványosságok, és kék a víz. Ma reggel azonban minden szürke volt, csak a féklámpák elmosódott vöröse csillogott az úttesten.

– Ez a világ egyik legnagyobb városa – mondta Alfred mély átéléssel.

– Hogy érzed magad mostanában, papa? – jött ki végre nagy nehezen egy kérdés Chip száján.

– Ha jobban lennék, már a mennyben érezném magam, ha meg rosszabbul, már a pokolban lennék.

– Nagyon örülünk az új állásodnak – mondta Enid.

– A *Wall Street Journal* mégiscsak az ország egyik legjelentősebb napilapja – mondta Alfred.

– Ti nem érzitek ezt a halszagot?

– Itt már közel a tenger – mondta Chip.

– Neked van halszagod, fiacskám – mondta Enid, és ráhajolt Chip bőrdzsekije ujjára. – A dzsekidnek van ilyen büdös halszaga.

Chip elrántotta a karját. – Kérlek, mama, ne csináld ezt.

Chipnek az volt a legnagyobb problémája, hogy elvesztette az önbizalmát. Már elmúltak azok az idők, amikor még megengedhette magának, hogy polgárpukkasztó legyen. A manhattani lakásán és Julia Vrais nevű csinos barátnőjén kívül immár szinte semmivel sem igazolhatta maga előtt, hogy ivarérett, felnőtt férfi; semmi olyasmit nem ért el az életben, ami fogható lett volna ahhoz, amit Gary,

a bátyja elért, aki bankár volt, és három gyermek apja, vagy Denise, a húga teljesítményéhez, aki harminckét éves létére egy nagyon sikeres, új és elegáns vendéglő üzletvezetője volt Philadelphiában. Chip eredetileg azt remélte, hogy mostanra már el is adja a forgatókönyvet, amin dolgozott, ehelyett éppen csak hogy a vázlatával készült el kedden, éjfél után, akkor meg kénytelen volt egymás után három tizennégy órás műszakot lehúzni a Bragg Knuter & Speigh-nél, hogy egy kis készpénzhez jusson, és ki tudja fizetni az augusztusi lakbérét, és a tulaj (Chip albérlő volt) ne izguljon a szeptemberi és az októberi lakbér miatt, aztán el kellett menni megvenni az ebédet, és ki kellett takarítani a lakást, míg valamikor ma hajnalban bevehette a régóta kuporgatott Xanaxát. Közben majdnem egy hét is eltelt már anélkül, hogy találkozott vagy akár csak beszélt is volna Juliával. Sőt a sok ideges üzenetre, amit a hangpostáján hagyott neki az elmúlt negyvennyolc órában, melyekben arra kérte, hogy jöjjön fel a lakására szombaton délben, mert ott lesznek a szülei meg Denise, és lehetőleg, ha nem muszáj, ne említse meg a szüleinek, hogy férjnél van, Julia szigorú e-mail- és telefoncsenddel válaszolt, ami Chip-nél kiegyensúlyozottabb embert is aggasztó következtetések levonására készített voltna.

Manhattanben annyira szakadt az eső, hogy a víz patakokban folyt le a házak homlokzatán, és szinte habzott a csatornalefolyóknál. Amikor a Keleti Kilencedik utcán a háza elé értek, Chip elvette a pénzt Enid kezéből, és az utasteret elválasztó üvegfalon át előre nyújtotta a taxisnak, de már tudta, amikor a turbános sofőr megköszönte, hogy kevés borraivalót adott. Kivett a tárcájából két egydolláros, és belógatta a bankjegyeket a sofőr válla fölé.

– Elég lesz már, elég lesz – sipítozott Enid, és közben Chip csuklója felé nyúlált. – Már mondta, hogy köszöni.

De a pénz addigra már eltűnt Chip kezéből. Alfred az ablaklelőzőt rángatva próbálta kinyitni az ajtót. – Nézd csak, papa, próbáld ezt a másikat – mondta Chip, áthajolva Alfred előtt, hogy kinyissa neki az ajtót.

– Mekkora borraivalót adtál? – kérdezte Enid a járdán állva, a kapu fölé kinyúló védőtető alatt, miközben a sofőr kiemelte a bőröndöket a csomagtartóból.

– Körülbelül tizenöt százalékot – mondta Chip.

– Szerintem meg inkább húszat – mondta Enid.

– Akkor ezen most vesszünk össze, jó?

– A húsz százalék túlzás, Chip – jelentette ki Alfred dörgő hangon. – Egyszerűen túlzás.

– További jó napot kívánok mindnyájuknak – mondta a taxis, és nem érződött ironia a hangján.

– A borraivaló az udvarias kiszolgálásért jár – mondta Enid. – Ha kivételesen előzékeny kiszolgálást kapok, esetleg hajlandó vagyok akár tizenöt százalékot is adni. De ha *automatikus* mindenkinek borraivalót osztogatunk...

– Egész életemben a válságtól szenvedtem – mondta Alfred, bár nem lehetett pontosan érteni a szavait.

– Mit mondtál, papa? – kérdezte Chip.

– Más emberré tett a válság. De azóta a dollár sem ugyanaz már.

– Tehát a gazdasági válságról beszélünk, igaz?

– ...akkor nem tudjuk érzékeltetni – folytatta Enid –, hogy elégedettek vagyunk-e a kiszolgálással vagy nem.

– De azért a dollár még mindig sokat ér – mondta Alfred.

– Tizenöt százalék csak akkor jár, ha a kiszolgálás egészen rendkívül jó.

– Nem egészen értem, hogy miért kell nekünk éppen erről beszélnünk – mondta Chip az anyjához fordulva. – Miért nem beszélünk inkább valami másról?

– Mind a ketten nagyon szeretnénk látni – felelte Enid –, hogy hol dolgozol.

Sietős léptekkel feltűnt Chip házának portása, Zoroaster, és segített a bőröndökkel, majd betessékelte az egész családot az épület terebélyes felvonójába. – Képzeld – mondta Enid –, a múltkor öszszefutottam a bankban a régi barátoddal, Dean Driblett-tel. Nem tudok úgy találkozni vele, hogy meg ne kérdezze, mi van veled. Le volt nyugőzve az új állásodtól.

– Dean Driblett csak az osztálytársam volt, és nem a barátom – mondta Chip.

– Náluk most született meg a negyedik gyerek. De azt már ugye elmondtam, hogy milyen *óriási* házat építettek maguknak, kinn Paradise Valley-ben... mondd, Al, jól emlékszem, hogy nyolc hálószobát számoltál össze?

Alfred rezzenéstelen tekintettel nézett Enidre. Chip megnyomta a gombot, hogy becsukja a liftajtót.